

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na upravnništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Prememba notranje uprave.

Nezadovoljnost s sedanjo upravo je splošna; zato se množijo pritožbe o državni in avtonomni upravi v vseh inštancah; zato se prikazujejo razni predlogi, kako izboljšati in premeniti upravo v tem ali onem pogledu. Poročali smo na kratko, kako namerava naš deželni odbor s pomočjo dež. zbora preustrojiti občinsko upravo, ter smo s prstom pokazali na nekatere določbe novega občinskega reda, s katerimi se nikakor ne strinjamo.

Pa tudi vlada je prepričana o nedostopnosti državne uprave ter razmišlja, kako bi se dala preustrojiti. Pas tem ne more prezreti avtonomne uprave, ki je z državno tako zveržena, da je včasih težko soditi, pred katero oblast spada katera preporna stvar.

Vlada je predložila državnemu zboru »Študije o preuravnavi notranje uprave« z namenom, da se poslanci in volilci bavijo s temi »študijami«, da bo mogoče o svojem času premeniti upravo po potrebah in zahtevah sedanjega časa. O tem piše »Slovenec« z dne 12. decembra, kakor sledi:

»Vlada je v petek porazdelila med poslance spomenico o preosnovi upravnih oblastij. S spomenico hoče vlada, da javnost pove svoje mnenje o nameravani preosnovi. V prvem delu navaja spomenica napake pri upravnih oblastih, zlasti pri javni dobroti. Naglašajo se stara resnica, da sta si nasprotna ljudstvo in uradništvo. Da upravne oblasti ne delujejo uspešno, je vzrok tudi ta, ker je toliko vladnih odlokov. Naša zakonodaja smatra državljane za nepolnoletna bitja, koje nam ščitijo razne vladne odredbe, kakor štiti mati otroka. Glavni neuspeh pa provzroča ponesrečena organizacija upravnih oblastij. Za eno glavnih napak neuspehov se smatra, ker je uprava razdeljena med državne in avtonomne oblasti. Avtonomne oblasti imajo osobito sledeče napake: Razloček med samostojnim in prenešenim delom krogom občin je teoretično neopravičen; male občine imajo premalo moči, deželni odbori izvršujejo le pomanjkljivo svojo dolžnost kot višja avtonomna oblast. Državne oblasti imajo pa premalo moči,

uspešno izvrševati zakonito zajamčeno nadzorstvo avtonomnih oblastij. A tudi državne upravne oblasti imajo mnogo napak. Okrajna glavarstva imajo prevelika okrožja in zato ne morejo v polnem obsegu vršiti svojih dolžnostij, saj komaj izdelavajo akte. In pri deželnih vladah posameznik niti ne more pregledati vsega delokroga, osobje je pa slabo teoretično izurjeno in premajhno.

Vladna spomenica razpravlja o temeljiti preosnovi avtonomnih kakor tudi državnih oblastij. Avtonomne oblasti bi bile občinski, okrajni, okrožni in deželni zastopi, državno politične oblasti pa: okrajni urad, okrožne vlade, deželna oblast in ministerstva. Občine bi imele enoten svojim močem primeren delokrog. Dobrodelne zadeve bi reševali okrajni zastopi. Okrožni zastopi bi bili druga instanca za okrajne zastope. Deželna avtonomija naj bi ostala nedotaknjena. Načelniki državnih okrajnih uradov bi tudi vodili seje okrajnega zastopa in voditelj okrožne vlade bi obenem vodil tudi seje avtonomnih okrožnih zastopov. Ministerstva ostanejo najvišje upravne oblasti, a ne bodo imela nikakega stika s sodnijskimi in policijskimi posli upravnih oblastij. Ustanovili bodo upravna sodišča, ki bodo obsegala tri instance. Sodišča bodo sestavljena iz državnih in civilnih sodnikov. Policijsko kazensko postopanje bodo izvrševali okrajni in okrožni uradi. O ničnostih bo razsojalo najvišje upravno sodišče.

Ta temeljita preosnova seveda ne bo izvršena že jutri, a potrebno je, da se javnost bavi z njo in drugega tudi vlada najbrže ni nameravala s svojo spomenico. Če bi se v spomenici navedena načela izvedla, bi bilo potrebno enajst državnih zakonov in v vsaki deželi štirih deželnih zakonov.

Reči moramo, da postopanje vlade v tem oziru nam ugaja. Prav je, da vlada prizadetim krogom naznani, kako sodi o sedanjih odnošajih v notranji upravi in kako namerava stvari premeniti v prihodnje, da vsi, katerim je za stvar mar in se za njo brigajo, lahko presodijo nameravane premembe ter izrečejo o njih svoje mnenje in svoje želje. Tako naj bi bil postopal tudi naš

deželni zbor, ko je prišel do prepričanja, da je treba premeniti in izboljšati sedanji občinski red. Objavil naj bi bil posameznosti svoje namere županstvom in občinstvu sploh, da bi to moglo soditi o vrednosti nasvetovanih prememb.

Zdaj, ko je vlada izrazila svoj namen, da naj bi se vsa notranja uprava preosnovala, zdi se nam, da je skoro najboljša počakati s premembo občinskega reda tako dolgo, da se bo več hkratu premenjevalo. Ako je bila občinska uprava do zdaj mogoča s pomočjo obstoječega občinskega reda, dalo se bo to vzdrževati še par let do splošne preuravnave notranje uprave.

Dopisi.

Osek. — (Izvirni dopis.) — Prebravši uvodni članek cenjenega lista »Gorica« z dne 10. decembra t. l., v katerem je bilo navedenih nekaj paragrafov novega občinskega reda, katerega je vsprejela laška večina s pomočjo slovenskih »naprednih« poslancev, sem začel premišljevat, kake vzroke so nagibali laško večino našega deželnega zbora in pa naše »napredne« poslance, da hočejo še to malo občinske samouprave, ki je že itak le samo navidezna, nase potegniti. Toraj niti tajnikov naj bi si ne smela izbirati po lastni volji županstva in starešinstva, ampak bi bila bi jedino le za laške, da jim da laški »napredni« skrbljena iz občinskih edev. a je vendar preveč in prebrzo izvrševanje znanega načela: kmet plačaj, pa molči. Do danes nosili so vso odgovornost za tajnikovo delovanje le župani, in po novem občinskem redu ostane v tem pogledu najbrže tudi tako. In tu naj bi deželni odbor postavljaj županom po svoji volji tajnike, za katerih delovanje naj bi bili potem odgovorni župani? In morebiti celo kake slovenske renegate? Ali ne tiči morebiti ravno za tem grmom zajec in ni li mogoče, da je porodila novi občinski red ravno misel, da bi se z njega pomočjo pospeševalo poitalijančevanje? To bi šlo sicer počasi. Gotovo pa je, da bi našel deželni odbor, katerega večina je italijanska, dovelj takih žalostnih značajev in slovenskih rene-

gatov, katere bi postavljaj za tajnike in kateri bi ga povsod in povsem podpirali v takih nakanah ter mu šli na roke, ker bi bili za to tudi prav dobro plačani. Ozrimo se na Ločnik. Pisec teh vrstic se dobro spominja, kako je bilo tam pred 50 leti. Govorilo se je v Ločniku splošno slovenski. Pojdite pa zdaj v Ločnik in prepričali se bode, kak prevrat se je tam izvršil v tem pogledu v 50 letih. In pa stroški? Kaki ogromni stroški bi narasli s tem našim že itak z raznimi davčninami preobleženim občinam. Dosledaj dobivajo občinski tajniki povprek od 5 do 600 kra letno plače. Plača tajnikom, kakoršne zahteva novi občinski red in katere bi postavljala laška večina deželnega odbora v slovenskih občinah, znašale bi pa najmanj po tisoč in še več kron. Kaj pa pokojnine tajnikov in njih udov? Iz zgoraj navedenega je dovelj razvidno, kako bi bili mi obremenjeni, ako bi zadobil novi občinski red Najvišje potrjenje. Zato pa je dolžnost vseh naših županov, da skličejo nemudoma starešinstvene seje ter da v njih protestujejo proti takemu občinskemu redu ter da se obrnejo do vi soke vlade s prošnjo, da ista nikakor ne predloži tega občinskega reda v Najvišje potrjenje. Kraševci so pa res lahko hvaležni svojima »naprednima« poslancema za tako darilo.

Iz Sovodenj. — Dovolite, g. urednik, da ponovno lopnem po nesramnih ustih sovođenjskega (?) dopisnika, ki je priobčil v »Soči« od srede ravno tako strupen in lažnjiv dopis, kakoršnega je priobčil dne 3. dec. t. l., edino s to razliko, da se med vrstami zadnjega dopisa čita nekaka zadrega, v katero smo ga spravili z dopisom, priobčenem v cenj. »Gorici« z dne 10. t. m. Dopisnik je enak potapljač se ženi, katera molí iz vode prste in trdi, da se trava striže in ne kosí. Sam prav dobro vé in priznava, da se je debelo zlagal v predzadnjem dopisu, da nam je naredil veliko krivico, za katero bi zaslužil 25 palic po onem delu telesa, kjer se hrbet končuje. Vzrjovel je kakor obstreljen lev, tako v živo smo ga zadeli v zadnjem dopisu. On pa v dopisu v »Soči« od srede ni zavrnil

Vlili so i drugi, a tiste živahnosti ni bilo več, kakor preje.

Gosta sta se poslovila, družina je odšla k počitku.

Zunaj pa je žvižgala okoli vogla burja, sneg je naletaval in zvonovi v trgu so doneč naznanjali veselo vest: Rojen je Mesija...

II.

Preteklo je par tednov.

Poznik se je bil že vdomačil do dobra. Stanoval je blizu sodnije, stregla mu je stara Mina. Včasih je šel tudi na lov, kar mu je gospod Baum prepustil, češ, on tako ne gre dostikrat tja gori v hribovje, ki se je vzdigovalo strmo nad Palimi.

Zvečer je odšel v trško kavarno ali tudi na obisk k Baumovim, ali se je mudil pri sodniku.

Ta mož mu je posebno ugajal. Tista neprisiljena dobrodušnost, tista zadovoljnost, to je bilo nekaj, kar je bilo treba iskati daleč na okrog. Sodnikovka je bila ženska srednje izobrazbe, kakoršnih pač srečujemo mnogo med našim ženstvom, a pridna in delavna žena, ki je bila možu res boljša polovica. Otrok nista imela, a

LISTEK.

Ob Hublju.

Povest. Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

Gospa je sama postregla z vsem potrebnim, jedil in dobre vipavske kapljice ni manjkalo. Razvil se je pogovor, napitnice so se pojavljale.

Govorili so o bajkah in pravljicah, ki jih pripoveduje naš narod o svetem večeru, igrali so tarok in ura je potekala za uro.

Pri taroku je Poznik navadno izgubljal.

— Ej, ej, smejal se je sodnik, saj pravim. Bo pa že res, kar pravi tisti pregovor: »Nesreča v igri, sreča v ljubezni« in pogledal je na hčerko gospodarjevo, ki je sedela ob voglu mize.

Ta je za hip zardela — Ričl je opazil to rdečico in ni mu bila dobrodošla.

— No, menda ne bo tako hudo, gospod Mrevlje, odgovorila je in povsila oči, ko je opazila, da jo Poznik pazljivo pogleduje.

— Ej, človek ne ve, človek ne ve.

Tudi jaz sem izgubljal pri taroku, no, pa srečo sem imel pri izbiri — take kot jo imam, take žene, bi ne dobil več.

— Daj, sodniče, igraj, opozoril ga je gospodar. Kaj se razgrevaš.

Igrali so dalje: sodnik dobro, Poznik slabo.

— Vraga, imate smolo, dejal je Ričl, pagat ultimo je naš in potegnil je karte k sebi.

— Gospod nadzornik, oglašila se je gospa, ki je napravljala čaj, kje ste bili prej, ko smo obdarovali otroke in delavce.

— Milostiva, oprostite, a jaz se rad ne mešam. Moji nazori — vsakemu svoje.

Govoril je afektirano, kakor bi hotel pokazati, da mu za delavce ni nič mari.

Pristav je to opazil, pikro opazko je imel na jeziku, a pomiril se je, ko se je domislil, da je prvič v hiši in mora vendar ozir jemati na to.

— Seveda, seveda, gospod Ričl, oglašila se je Fani, kar nosi rokavice, to je človek, oni z žulji, to ni.

— Fani, opozori jo mati, pusti gospode pri igri v miru, pleti lepo svoje čipke, ali pa čitaj.

— Prosim, prosim gospica, kakor

naših ostrih obdolžitev. ni prinesel dokaz resnice za svoje neresnične trditve v „Soči“, za katere smo mu nadelili na čelo pečat nesramnega lažnjivca in obrekovalca. S svojim molkom je potrdil, da je hudooben, da je lažev, da je lažnjivec po poklicu. Vsak pošten človek, ki bi se ga tako oistro javno obdolžilo, ali bi preklical obdolžitve, ali pa bi prinesel dokaz resnice. Naš junak pa ni storil ne tega, ne onega, marveč še dalje tepta s svojim umazanim jezikom resnico v blato, da se že vsakemu studi.

V zadnjem dopisu pa se je sam tako sramotno razkrinkal, da nas je bilo v resnici sram, ko smo čitali njegov nad vse poniževalen zgovor, kateri ga spravlja v največje blato lažnjivosti in obrekovalja. Da, človek, ki tako piše, je zmožen za vsako nečastno delo. Tak človek je vreden, da se ga postavi na sramotilni oder in se mu zakliče: „Evo, neznačajneža!“ Poslušajte, ljudje božji, kako strašanska ritirada je to! Predzadnjič je pisal ta „značajnež“ z vso gotovostjo, da so šli naši možje protestirati h knezonadškofu proti imenovanju sedanjega g. vikarja edino zaradi tega, ker ni naš pajdaš. Ko smo mu nadelili zaradi tega in drugih neresničnih trditve na čelo sramotni naslov nesramnega lažnjivca in obrekovalca, piše pa zdaj v „Soči“, da niso šli naši možje h knezonadškofu, ampak samo v Gorico, in pristavlja, da s tem se nismo še oprali. Ne najdemo dovolj rezkih besedi, da bi tako falotsko pisavo po zaslugi ožigosali. Kaj, mi da nismo oprati? Mi nimamo kaj se prati, ker smo čisti. Da, on, dopisnik in njegova klika naj se dobro s peskom „ogrsajo“ in še ne bodo odstranjeni z nji teles stari, črni „kranji“, za katere ve cela občina.

Kar se tiče imenovanja sedanjega g. vikarja, ostanemo do pičice pri zadnji svoji izjavi, in kdor drugače govori je lažnik in obrekovalce. Dopisnik naj se obrne do svojega pristasa, načelnika gospodarskega sveta, on naj mu pove resnico, ako je je zmožen povedati. Mi smo vsprejeli sedanjega g. vikarja radostno in z odprtimi rokami, kar je najlepše dokazal slovesen vsprejem. Bolezen njegova gre na bolje, toraj smo ž njim vsi zadovoljni. Tako je in nič drugače. Dolžitev, da smo se hoteli poslužiti celo županstva v prepričenju imenovanja sedanjega g. vikarja, je ravno tako podeli, kakor vse druge trditve. Na dan z imeni, podleži, tistih mož, ki so to zahtevali!

In spet ta kapelica, ta, ta jih bode, posebno pa dopisnika, ki nerad vidi taka božja znamenja ob cestah. Še v cerkvi jih nerad vidi, v katero ne gre nikoli.

Živela sta v kljub temu vendar zadovoljno, nič jima ni kalilo zakonske sreče.

Sobota je bila in solnce je že zlezlo proti zatonu, ko je korakal Poznik po senošetih pod gorovjem, ki je potem postajalo vedno sfermejšo. Zajca ni bilo na spregled, družega tako ni imel kaj pričakovati. Prišel je do Hublja, ki je drl izpod pečevja in se podil doli proti tovarni. Vstavil se je, občudoval je to čudo prirode, ki je ležalo pred njim. Spodaj tovarna, dalje trg in potem cela planota, potresena z belimi vasmii in seli. Zadaj za njim pa je kipela kvišku Gora — ob desni je čepel siv orjak Čavenj zavit v sivo, zimsko meglo.

Zašlo je solnce, Poznik je obrnil korake proti nižavi.

Ni dolgo hodil in srečal je malo v strani od tovarne mozička že postarnega, a še precej živih očij. Na hrbtu je nesel butaro drv in stopal oprežno po stezi proti cesti, ki je vodila od tovarne.

— Dober večer očka, dejal je Poznik.

— Bog daj, Bog daj, odgovoril je mozičelj, bil je Jakob Žagar, bajtar in posestnik, kakor se je imenoval sam, po domače so mu rekli tudi Fida. Bil je po poklicu berač, rad ga je pil, posebno pa žganje. To je bilo njegovo življenje. Za

Da smo bili mi za to, da se posuje Kodermatz-ova stara hiša in da se razširi tam cesta, to je res; a res je tudi, da občina ni kupila ta prostor zato, da bodo tam rigali in oves zobali farlanar osli in mule in to tik cerkvenih vrat. Ste razumeli?

Dopisnik pravi, da Kodermatz ni iz dobičkaželjnosti prodal občini stare hiše. Joj! Ta pa je res vredna počen groš! Kodermatz pa — dobičkaželjnost! To pa se res ne vjema! Dobro nam je v spominu nelepo postopanje Kodermatza pri prodaji te hiše občini. „Ali toliko, ali nič“ se je glasilo. In pri vkupovanju zemljišča za občino ob Soči se je spet glasilo iz Kodermatzovih ust (ki je bil, nota bene, takrat župan): „Ali toliko, ali nič“. Za božjo voljo, ne govorite o dobičkaželjnosti Kodermatzovi. Saj ga vsi predobro poznamo!

Dalje pravi dopisnik, da smo prevarili načelnika za podpis, s katerim je dovolil prostor in stroške za zidanje kapelice. To more trditi le kak bebec. V omenjenem odloku je bilo izrecno rečeno, kam se postavi kapelica. Velikanska neumnost je, kar piše dopisnik o Rojčevi hiši o nevednosti načelnika. — In spet ta šmentrani naš domačin, kurat Rojec in njegov brat kovač. Da, res, ta dva sta komaj čakala pri kapelici kak zaslužek, ki lakote umirata! Re-veži, ako nimate drugih argumentov v podkrepljenje svojih trditve, je stokrat bolje, da molčite!

Da nas pozna cela občina, to je resnica. Saj to so pokazale najlepše zadnje volitve, pri katerih se niste upali niti iz svojih brlogov.

Da, njim ne gre v glavo, kako smo ob tla vrgli Kodermatza župana, podnačelnika, krčmarja, mesarja, trafikanta, peka in ne vemo še kaj. Zdelo se jim je nemogoče. In vendar je res! Peč se je podrla, Port Artur je padel, padel... — Šment, pa res smola!

A pri vsem tem kapelici jih najbolj boli. Kaj, kaj, kaj drugače so ji naredili neko itak, kaj, kaj, kaj, katere se v Sovodnjah še nikom ni slišalo. Njih maščevalni izrodek, kateri jih bolj teži, kot nekoga bolezen, ki si jo je nakopal na plesiščih in izven svoje službe, potem pa prišel na ramena davkoplačevalcev. Ka-li?!

Predzadnji „Prim. List“ govori v dopisu iz Mirna o neki žabi, ki se je napihovala poprej v „Soči“ v dopisih iz Mirna, a se zdaj napihuje pa v dopisih iz Sovodnj. Kdo je ta žaba pri nas, nam je uganjka — nerešena (?) —.

Vsak pošten list, kateri je bil dvakrat ali trikrat nalagan po enem dopis-

žganje je dal on telo in dušo, storil je vse, kar je kdo hotel, da ga je le dobil frakelj za plačilo.

— No, kam pa, gospod? vprašal je Fida Poznika.

— Domov, odvrnil je ta kratko.

— A, bili so gospod na jagi, dejal je, ko je zagledal na hrbtu pušo. Jaz vem za enega zajca, tam doli na Suhem rebru, dejal je potem, prav lahko ga bodele dobili, gospod, a za sol mi bodele dali par krajcarjev.

Poznik je segnil v žep in mu dal petico.

— O, lepo zahvalim, zlahtni gospod, lepo zahvalim.

Ločila sta se.

Fida je odšel proti stari bajti nekoliko v hribu, Poznik pa je stopal proti tovarni. Prišel je do male brvi, ki je vodila čez šumeči Hubelj, na oni strani je bila tovarna in vsa druga poslopja. Struga je bila tu zelo globoka, skalovita, brv sploh ni rabila dosti, le tu pa tam pri kakih popravilih — vse drugo se je uvažalo in izvažalo na oni strani Hublja, kjer je bil tudi glavni portal.

(Dalje pride.)

niku, bi mu pokazal vrata. A tega „Soča“ ne stori, ker je dopisniku enaka. Toliko za praznike in novo leto!

Politični pregled.

Poslanec Blankinl o položaju.

Poslanec Biankini je priobčil v zadrskem „Narodnem Listu“ razgovore z raznimi politiki o položaju. Dr. Kramar je rekel: „Vse ostane, kakor je bilo. Körber ostane na svojem mestu! Zbornica ne bo razpuščena in stranke ne bodo sklenile miru. Neki vplivni član poljskega kluba je izjavil: „Mesecajanuvarja bo zopet sklican državni zbor, da izvoli delegacijo. Ker zbornica ne bo delovala, bo poslal Körber poslance zopet domov. A spomladi bo vojno ministerstvo zahtevalo milijone za armado, katerih pa Körber ne bo imel. In takrat bo nastala kriza, ker cesar ne trpi ministra, ki ne izpolni zahtev vojne uprave. Dr. Körber bo moral odstopiti ali pa izposlovati nove volitve, da dobi zbornico, ki mu dovoli, kar potrebuje. V marcu ali pa v aprilu bodo za Körberja kritični dnevi in se bo tudi izpremenil položaj v zbornici.“

Štajerski deželni zbor.

„Wiener Zeitung“ je priobčila cesarski patent od 19. decembra, glede sklicanja štajerskega deželnega zbora na dan 28. t. m.

Nižavstrijški deželni zbor.

Za sredo bil je zopet sklican nižjavstrijški deželni zbor h kratkemu zasedanju. Ta dan so bile vsprejete vse po vladi nasvetovane spremembe k novemu šolskemu zakonskemu načrtu, ki zadobi zdaj brez dvoma Najvišje potrjenje.

Pogajanja glede trgovinske pogodbe z Nemčijo.

Sekcijski načelniki grof Auersperg in pl. Rössler, ministerski svetnik pl. Beck in dvorni svetnik Mihalovich so odpotovali v sredo v Berolin, da prično z nemškimi komisarji zopet pogajanja glede trgovinske pogodbe.

Ogrske razmere.

Zasedanje ogrskega državnega zbora je zopet odgodjeno. Sedaj ni več nobene dvoma o tem, da bode ogrski državni zbor v najkrajšem času razpuščen. Nove volitve pa bodo jako burne. Nanje se že pripravljati obe stranki, vladna in opozicijska.

Obe posluževali se bodeta pri novih volitvah vseh sredstev, dopustnih in nedopustnih, da le spravita v parlament kolikor mogoče svojih pristavev. Že danes se lahko z gotovostjo trdi, da se bo pri teh volitvah potočilo mnogo madjarske krvi.

Iredentovci v Benetkah.

Člani iredentističnega društva „Trento e Trieste“ so se zbrali v gledališču, da dogovorijo velik shod proti Avstriji. Priredile so se v gledališču velike iredentistične demonstracije. Demonstrantje so klicali: „Živeli neodrešeni bratje! Evviva Trento e Trieste!“ Z galerije so se metali listki v italijanskih barvah z iredentističnimi napisi. Demonstracije so nastale, ker je vlada protiaustrijski shod prepovedala. Shod bi bil res velikanski, ker se je razen vseh poslancev in senatorjev v okraju k udeležbi prijavilo 493 občin. Oblasti so prepovedale tudi prodajo spominskih kolajn.

Novi glagolski misal.

Zadarski „Nar. List“ piše, da je državni tajnik sv. Stolice kardinal Meriy de Val pokazal barskemu nadškofu Milinoviču, ki je nedavno bival v Rimu, že dotiskani glagolski misal, ki se v kratkem obelodani.

Iz nemške južno-vzhodne Afrike.

Med nemškimi četami v južno-vzhodni Afriki razsaja vročinska bolezen. Kar se je pričela vstaja Hererov, je zbolelo na vročinski boleznii 977 mož, izmed katerih jih je umrlo 184. V bolnišnicah je še na vročinski boleznii bolnih 441 mož.

Bolgarja in Srbija.

Polkovnik Hespčev, ki je bil nedavno imenovan diplomatskim agentom v Belemgradu, je v torek v svečani avdienci izročil kralju svoje poverljivo pismo ter je o tem rekel, da je on kakor tudi knez prepričan o potrebi odkritega zblizanja, ki je utemeljeno po skupnih življenskih interesih obeh bratskih narodov ter da bo v tej smeri razvijal svojo delavnost. Kralj je odvrnil, da je z bolgarskim vladarjem glede potrebe o zblizanju istega mnenja ter da bo storil vse možno, da postane prijateljstvo, ki na srečo že veže oba naroda, še presrečnejše.

Manifestacija srbske skupščine za Rusijo.

V torek je srbska skupščina v svoji seji priredila manifestacijo v prilog Rusiji. Predsednik skupščine je priobčil, da je v ponedeljek, na carjev god, v imenu skupščine čestital na ruskem odposlanstvu ter pri tem izrazil željo, naj Rusija in

njena vladarska hiša prospevata v blagor vsega Slovanstva. Skupščina je vzela to izjavo na znanje. Poslanec Vukčević je na to predlagal, naj skupščina z vskliki: „Živela Rusija! Živio car Nikolaj!“ poda svoje in srbskega naroda dokaze simpatij za veliko Rusijo. Skupščina je temu soglasno pritrdila.

Kralj Peter odlikovan.

Kralj Viktor Emanuel je v četrtek vsprejel srbskega odposlanca Milanoviča v avdienci. Odposlanec je kralju izročil veliki križ Karagjorgjevega reda, ki mu ga je podelil srbski kralj. Kralj Viktor Emanuel je srbskemu kralju podelil veliki križ italijanske krone.

Pogumni bolgarski vstaši.

Neustrašni bolgarski vstaški voditelj Jovan dela Turkom v Macedoniji velike skrbi. Turki se ga boje bolj kakor turškega šejtana. Dne 16. t. m. je napadel nenadoma turško četo, ki je spremljala provijantno kolono s strelivom in denarjem, namenjeno za Lusnico. Devet Turkov so vstaši ustrelili, ostali so pa vstašem izročili orožje in strelivo, ter so jih potem izpustili. Turki so pomnožili svoje čete, a najbrže ne bodo napadli Jovana, ker se geogelski kajmakam boji za svojo kožo. Jovan je namreč turškemu kajmakanu zažugal, da ga bo pustil odreti na meh, če bo nastopil proti Bolgarom.

Dogodki na Balkanu.

Zastopniki Avstrije, Rusije, Francoske, Italije in Angleške so vložili na turško vlado skupno vlogo, v kateri zahtevajo pomnožitev tujih orožniških častnikov v Macedoniji. Velevlasti zahtevajo, da se število tujih orožniških častnikov pomnoži za 23.

Obča slovanska organizacija.

Petrogradski list „Rus“ je objavil članek o potrebi obče slovanske organizacije, kateri bi bila svrha in dolžnost, da slovanski in inozemski svet izveščuje o vseh važnejih dogodkih v slovanskih deželah. To nalogo bi imel vršiti slovanski izvestiteljni urad z brzojavnimi agencijami.

Morilec Andrejeva obsojeni.

V ponedeljek je bila v Elizabetpolu razprava proti morilecem kavkaškega guvernerja Andrejeva. Na zatožni klopi so bile tri osebe. Sodišče je enega obtoženca obsodilo na smrt, enega na dosmrtno prisilno delo in enega oprostilo.

Dementirana vest.

Švedski poslanik je izjavil, da je neresnično poročilo o zaroki gđc. Alice Rooseveltove s švedskim princem.

Rusko-japonska vojska.

Baltiška eskadra dela mnogim brezpotrebne preglavice. Mi ne mislimo tu na Japonce. Njih preglavice glede baltiške eskadre so popolnoma opravičene, ali mnogo je drugih, ki si prav brezpotrebno lomijo glave o namenih baltiške eskadre in pa o tem, kam je ista namenjena. Mi smo popolnoma prepričani, da ni poveljnik baltiške eskadre nobenemu povedal, kaj da namerava in kako da hoče izvršiti svojo nalogo. Če pa poročamo o tem kar drugi govorijo o baltiški eskadri in o njenih namerah, storimo to le kot časnikarji, ki morajo svojim čitateljem poročati o tem in onem, kar se govori in dogaja na svetu. Zaradi tega toraj poročamo tudi, kaj pravi o baltiški eskadri dopisnik lista „Kölnische Volkszeitung“, ki pravi, da je imel v ti zadevi pogovor z neko odlično in uplivno rusko osebo, ki mu je to-le zaupala. Ta odlični Rus je namreč rekel dopisniku zgoraj omenjenega lista, da je popolnoma krivo domnevanje, da je namenjena baltiška eskadra v Port Artur. Ta eskadra pojde sedaj v Vladivostok in bo tam čakala, dokler pride na Skrajni vzток zopet jedna druga ruska eskadra, ki bodeti potem proti Japoncem začeli ofenzivo od dveh strani. Res je sicer, da bodo vsled tega parniki, na katerih se prevažajo premog za ruske vojne ladije, v nevarnosti, da jih Japonci ne vničijo. Naj si bode pa temu kakor koli, Rusija se je popolnoma odločila za to, da ne odneha, dokler ne bode Japonska popolnoma poražena. Kuropatkin pričel bode z resno ofenzivo še-le v mesecu februarju.

„Reuterjev biro“ poroča iz Šangaja od 20. t. m.: Ne dvomi se, da se je kapitan ruskega lovca torpedov „Grosvoj“ nahajal na parniku „Nigritia“, ki so ga zaplenili Japonci. Kapitan ima seboj važne karte in listine.

„Daily Mail“ poroča iz Šangaja od srede iz zanesljivega vira, da je močna japonska eskadra, obstoječa iz oklopnjač, oklopnih križarjev in spremstvu 15 ladij

(Dalje v prilogi.)

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalce za vodnjake in gnojnice, vodovode, železne cevi, svinčene cevi. Od sedaj po zopet zdatno znižanih cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva, škrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodovke in penecih vin, mline za dišavo, kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; želežno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupei in agentje zaželeni.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,

Dunaj III., Erdbergstrasse št. 12.

Banque Hypothécaire et de Prêts Franco-Anglaise

PARIS — 20-22, Rue Richer — PARIS

Dovoljuje hitro in kulantno

AMORTIZACIJSKA POSOJILA

po 3½ in 4% na prve in druge stavke do ¾ dela cenilne vrednosti za dobo od 15 do 75 let.

OSEBNA POSOJILA

po 4½ in 5% duhovnikom, častnikom, državnim in zasebnim uradnikom, trgovcem in industrijalcem s poroki ali brez porokov za dobo od 1 do 15 let.

KONVERZACIJA bančnih dolgov

FINANCIRANJE in premenjava

podjetij v delniške družbe.

Dopisuje se francosko, angleško, nemško, italijansko, rusko in špansko.

Pojasnila se dajejo brezplačno.

Lekarna Cristofolletti,

v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfiževo) jetrno olje

Izvirna steklenica tega olja naravno-rmene barve po K 1'40, bele barve K 2

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je sosebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem 4 em. laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijeva pijača iz kine in železa

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane lono 60 kr. vin.

Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravejo v kratkem času in z gotovostjo vse kostno bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije vsodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

„Delniške družbe združenih pivovarjev žalec-Laški Trg in plzenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mešanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se oddaja le na debelo od 100 kg. naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Naznanilo.

Podpisani si usojam naznanjati slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da sem otvoril v prejšnjih prostorih »Mizarske zadruge« v Solkanu svojo veliko delavnico (tovarno)

pohištva vseh slogov

od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Sprejemam vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih ter jamčim glede svoje tehnične naobrazbe za precizno in v vsakem pogledu zadovoljivo dovršilo. Cene so take, da se ni bati nikake konkurence.

Za obilna naročila se toplo priporočam z odličnim spoštovanjem

Fr. Srebrnič, mizarski mojster v Solkanu.

ČOKOLADE
CAJNO PECIVO
BONBONI
DESERTE
KAKAO
KEKS
KAVINE PRIMESI

„CHOCOLAT
LOBOSITZ“

Bolnim zdravje

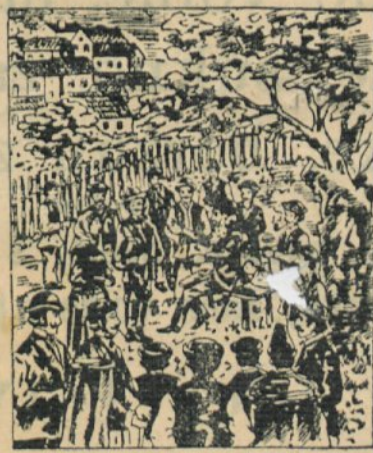
Slabotnim moč

Pakračke kapljice in Slavonska biljevina (zelišče) so danes najboljša zdravila med narodom, ker ta dva leka gotovo z najboljšim vspehom delujeta, ter sta si pridobila pot na vse strani sveta. Pakračke kapljice delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih, odstranjujejo vse bolečine iz želodca, gonijo vetrove in čistijo kri, pospešujejo pri prebavljanju,

odstranjujejo mrzlico in vse druge bolezni od iste izviraajoče. Zdravijo vse bolezni na jetrih in ledvicah. Najbolje sredstvo proti bolezni maternice in madronu, radi tega ne sme manjkati v nobeni mestni in kmečki hiši. — Naroči naj vsakdo in naslovi:

Peter Jurešić,
lekarnar v Pakracu
št. 210, Slavonija.

Denar naj se pošilja tudi naprej ali proti povzetju. Cena je sledeča in franko na vsako pošto in sicer: 12 steklenic (1 ducat K 5, 24 steklenic (2 ducata) K 8 60, 36 steklenic (3 ducate) K 12 40, 48 steklenic (4 ducate) K 16, 60 steklenic (5 ducate) K 18. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. — Slavonska biljevina (zelišče) se rabi s sijajnim in dobrim vspehom proti kašlju, prsnim boleznim, hripavosti, težkemu dihanju, naduhi, zbadanju, kataru, odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh tudi najzastarelejših prsnih in pljučnih boleznih. Cena je sledeča in franko na vsako pošto in sicer: 2 navadni steklenici K 3 40; 4 navadne steklenice K 5 80; 6 navadnih steklenic K 8 20. Manj kot 2 steklenice se ne pošilja. Denar naprej in po povzetju. Prosim naročite vse le pri meni.

Vidmarč razkazuje seljanom nove Pakračke kapljice in Slavonske Biljevine.

Peter Jurešić

lekarnar v Pakracu
št. 210, Slavonija.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
 - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rentno ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 in., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisiljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
 - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavlja spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

➡ Svoji k svojim! ➡

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!

Uradnik donavske parobrodne družbe išče za dobo 1 do 3 mesecev, majhno svitlo in čedno opravljeno

sobo

v kateri je preskrbljeno tudi za kurjavo in sicer v družini, kjer se govori nemški ter stanujoči v spodnjem delu mesta, kjer bi dobival tudi zdravo in dobro domačo hrano. Pisma, v katerih naj se navede tudi cena, pošljejo naj se pod naslovom:

Dr. Aps. Kleimund

Wien II./1. Taborstrasse 27.

MÈD

zajamčeno-pristen

se prodaja na drobno v svečarni

J. KOPAČ

Gorica, ulica Sv. Antona št. 7

po sledečih cenah:

Med izpihani pomladanski beli kg K	1-20
„ jesenski „	1-20
„ v satju „	1-—
„ cejen „	1-—
„ za pisanje čebel „	1-20

Na debelo po znižanih cenah.

„Narodna tiskarna“ priporoča vizitnice.

Mihael Ussai,

ključavničarska in kovaška delavnica

Gorica, Ascoli ulica 7

Velika zaloga štedilnikov, pump in vsakovrstnih cevi za vpeljavo vode. Izvrši se vsakošno popraviljenje in vpeljava.

„KROJAŠKA ZADRUGA“ v GORICI

registrovana zadruga v omejeno zavezo

Zajesensko-zimski čas

so došle krasne novosti raznega blaga.

Posebno omenjamo med temi:

Modne volne, flanele, forštajne, sukno za moške obleke, boržun za blouse.

Preproge, zavese, odeje, šiva, kuverte (Steppdecke), žime, volne in perje za postelje.

Posebne novosti so:

Rumberško, belgijsko in šlezijsko platno, namizni prti, serviete, brisalke, žepni robci.

Perilo za opreme nevesti, za hotele in restavracije, za zasebnike in vse druge.

Po tovarniških cenah.

Cene stalne

Postrežba strogo poštena.

Vzorci najnovejše izbire se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštnine prosto.